

หมอใหญ่กรุงเทพฯ : กำชับเฝ้าระวัง “โรคมือเท้าปาก” ในเด็กเล็ก

นพ.วีระพล ธีระพันธ์เจริญ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลพระนครศรีอยุธยา รักษาการแทนนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดพระนครศรีอยุธยา กล่าวว่า กระทรวงสาธารณสุข ได้สั่งการให้มีการเฝ้าระวังโรคมือเท้าปาก ซึ่งเป็นโรคติดต่อในเด็กเล็กที่พบมากในช่วงฤดูฝน สภาพอากาศเย็นและชื้น โดยเฉพาะในสถานรับเลี้ยงเด็กหรือศูนย์เด็กเล็ก รวมทั้งโรงเรียนระดับประถมศึกษาอย่างเข้มงวด เพราะหากมีเด็กป่วยอาจจะทำให้เกิดการแพร่ระบาดของเชื้อไปยังเด็กคนอื่นได้ง่าย

โรคมือเท้าปากเป็นโรคติดต่อที่เกิดจากไวรัส พบบ่อยในเด็กทารกและเด็กเล็กอายุต่ำกว่า 5 ปี จากสถิติสำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข พบว่าตั้งแต่ 1 มกราคม – 2 มิถุนายน 2556 มีผู้ป่วยด้วยโรคมือเท้าปาก 11,678 ราย แต่ยังไม่เสียชีวิต กลุ่มอายุที่พบมากที่สุดคือ เด็กอายุ 1 ขวบ พบร้อยละ 31 รองลงมาคืออายุ 2 ขวบ พบร้อยละ 25 และ 3 ขวบ พบร้อยละ 17 อาการของโรคมือเท้าปาก จะเริ่มด้วยมีไข้ต่ำๆ อ่อนเพลีย มีจุดหรือผื่นแดงอักเสบในปาก มักพบที่ลิ้น เหงือก และกระพุ้งแก้มทำให้เจ็บปากไม่ยอมทานอาหาร มักเกิดผื่นแดงซึ่งจะกลายเป็นตุ่มพองใสรอบๆ สีแดงที่บริเวณฝ่ามือ นิ้วมือ ฝ่าเท้า และอาจพบที่อื่น เช่น ก้น หัวเข่า ซึ่งตุ่มนี้มักไม่คัน แต่เวลาคดจะเจ็บ ต่อมาจะแตกออกเป็นหลุมตื้นๆ อาการจะดีขึ้นและแผลหายไปใน ๗ - ๑๐ วัน

การแพร่ติดต่อของโรคมือเท้าปาก ส่วนใหญ่เกิดจากการได้รับเชื้อเข้าสู่ปากโดยตรง ติดต่อกันในช่วงสัปดาห์แรกของการป่วย โดยเชื้ออาจติดมากับมือหรือของเล่นที่เปื้อนน้ำลาย น้ำมูก น้ำจากตุ่มพอง จากแผลหรืออาจเกิดจากการไอจามรดกัน ในระยะที่เด็กมีอาการทุเลาหรือหายป่วยแล้วประมาณ ๑ เดือน จะพบเชื้อในอุจจาระได้ แต่การติดต่อในระยะนี้จะเกิดขึ้นได้น้อยกว่าในช่วงสัปดาห์แรกของการป่วย ตามปกติโรคมักไม่รุนแรงและไม่มีอาการแทรกซ้อน แต่เชื้อไวรัสบางชนิดอาจทำให้มีอาการรุนแรงได้ ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลเด็กควรสังเกตอาการของเด็กอย่างใกล้ชิด หากพบมีไข้สูง ซึม ไม่ยอมทานอาหารและน้ำดื่ม อาเจียนบ่อย หอบ แขนขาอ่อนแรง อาจเกิดภาวะสมองหรือกล้ามเนื้อหัวใจอักเสบ หรือน้ำท่วมปอดอาจรุนแรงถึงขั้นเสียชีวิต

โรคมือเท้าปากนี้ยังไม่มียาป้องกัน แต่ป้องกันได้โดยการรักษาสุขอนามัย ผู้ปกครอง ครู หรือผู้ดูแลเด็กในศูนย์เด็กเล็ก ควรแนะนำและดูแลเด็กให้รักษาความสะอาด ตัดเล็บให้สั้น หมั่นล้างมือบ่อยๆ ด้วยน้ำและสบู่ โดยเฉพาะหลังการขับถ่ายและก่อนรับประทานอาหาร รวมทั้งการใช้ช้อนกลางและหลีกเลี่ยงการใช้สิ่งของร่วมกัน เช่น แก้วน้ำ หลอดดูด ผ้าเช็ดมือ เป็นต้น สำหรับโรงเรียนและศูนย์เด็กเล็ก ต้องจัดให้มีอ่างล้างมือและส้วมที่ถูกสุขลักษณะ หมั่นดูแลรักษาสุขลักษณะของสถานที่และอุปกรณ์เครื่องใช้ให้สะอาดอยู่เสมอ หากพบเด็กป่วยหรือสงสัยจะป่วยเป็นโรคมือเท้าปากในโรงเรียนหรือศูนย์เด็กเล็ก ให้แจ้งเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในพื้นที่ เพื่อควบคุมป้องกันไม่ให้เชื้อแพร่กระจายออกไปในวงกว้าง

นพ.วีระพล กล่าวต่อว่า ด้วยสภาพอากาศที่เปลี่ยนแปลงในขณะนี้ มีความเหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของเชื้อโรคได้เป็นอย่างดี จึงฝากเตือนผู้ปกครองรวมถึงครูหรือผู้ดูแลเด็กในศูนย์เด็กเล็ก ให้หมั่นสังเกตอาการของเด็กว่ามีอาการดังที่กล่าวมาหรือไม่ หากมีควรให้เด็กหยุดพักรักษาตัวที่บ้านประมาณ ๑ สัปดาห์หรือจนกว่าจะหายเป็นปกติ หากมีอาการรุนแรงต้องรีบพาไปโรงพยาบาลหรือโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลใกล้บ้านทันที

ข่าว ๒๐ / ๒๕๕๖ : พัชรี วงษ์บัวทอง

กลุ่มงานประชาสัมพันธ์ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โทร ๐ - ๓๕๒๔ - ๑๕๒๐ ต่อ ๑๑๐